

गृहस्थानोच्य श्रोज्यं यथापि वनवासिनो ॥ सर्वमाहार्यामासराजावापभयात्ततः ॥ २० ॥ अथ सर्वमुपन्यस्तमग्रतश्च्यवनस्य ततः ॥ ततः सर्वसमानीय
 तच्च शय्यासनं मुनिः ॥ २१ ॥ वस्त्रैः शोभैरवच्छाद्य भोजनोपस्करैः सह ॥ सर्वमादीपयामास न्यवनो भृगुर्नन्दनः ॥ २२ ॥ नच तौ चक्रतुः क्रोधं दंपतीस्समहा
 मती ॥ तयोः संप्रेक्षितोरेव पुनरंतर्हितो भवत् ॥ २३ ॥ तथैव च समराजर्विस्तस्थौ तोरजनीं तदा ॥ सभार्यो वाग्यतः श्रीमान्नचकोपं समाविशत् ॥ नित्यं संस्कृ
 तमन्तुर्विविधैराजवेश्मनि ॥ शोयनानि च मुख्यानि परिषेकौ श्वपुष्कलाः ॥ २५ ॥ वस्त्रं च विविधाकारमभवत्समुपासितं ॥ नञाशकततोद्गृहमेतं
 च्यवनस्तदा ॥ २६ ॥ पुनरेव च विप्रर्षिः प्रोवाच कुञ्जिकेन च ॥ सभार्यो गंगारथेनाश्ववहयत्र ब्रवीम्यहं ॥ तथेति च प्राह नृपो निर्विवाकस्सपोधनः ॥ श्रीङ्गारथो
 स्तु भगवन्तु तसं ग्राभिर्कोरथः ॥ २८ ॥ इत्युक्तः ॥ समुनीराज्ञातेन हृष्टेन तद्वचः ॥ व्यवनः प्रत्युवाच चेदं हृष्टः परपुंस्त्रये ॥ २९ ॥ सज्जीकुरु रथे क्षिप्रं यस्मे सो
 ग्रामिको मतः ॥ साशुधः सपत्ताकश्च त्रात्कीकन कय हिमान् ॥ ३० ॥ किं किणीस्वन निर्घोषो युक्तस्तोरणकल्पेनः ॥ जो बूनद निबद्धश्च परमेष्ठुना तन्वि
 तः ॥ ततः स ते तथैत्युक्त्वा कल्पयित्वा महारथं ॥ भार्यो वामे धुरितदाचात्मानं दक्षिणे तथा ॥ ३२ ॥ त्रिदंडं वज्रसूच्यं प्रतोदं तत्र चादधत् ॥ सर्वमेतन्नथाद
 त्वा नृपो वाक्यमथाब्रवीत् ॥ भगवन्कुरु रथोयातु ब्रवीतु भृगुर्नन्दनः ॥ यत्र वक्ष्यामि विप्रैर्यतत्र यास्यति ते रथः ॥ ३४ ॥ एवमुक्तस्तु भगवान्प्रत्युवाचाथ तेनृपं ॥
 इतः प्रभृति यातव्यं पदकं पदकं त्रानैः ॥ श्रमो मम यथा न स्यात्तथा मच्छंदं चारिणौ ॥ सुसुखं चैव वोढव्यो जनः सर्वश्च यत्तु ॥ ३६ ॥ नोत्सार्यः पथिकाः के
 चिन्नेभ्यो दास्ये वस्तु हं ॥ ब्राम्हणो भ्यश्च ये कामानर्थं यिष्यंति मां पथि ॥ सर्वान् दास्याम्यशेषेणाधनं त्मानि चैव हि ॥ क्रियतां निखिलेनेतन्मा विचारय पा
 र्थिव ॥ ३८ ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राजा भृत्योस्तथा ब्रवीत् ॥ यद्यद्व्यान्मुनिस्तत् सर्वं देयं मञ्जोर्कितैः ॥ ततो रत्नान्येनैका निस्त्रियो युग्यमजादिकं ॥ कृताकु
 र्ते च कनकं गजं श्वाचलोपमाः ॥ ४० ॥ अन्वगच्छं ततमृषिं राजा मात्याश्च सर्वशः ॥ हाहा भूतं च तत्सर्वमासीन्नगरमार्तवत् ॥ नोतीक्ष्णाऽत्रासहस्राप्रतो
 देन प्रतोदितौ ॥ सुष्ठे विद्मो कते चैव निर्विकारो तमूहतुः ॥ विपमानो निराहारोऽप्येवाज्ञाज्ञात्र कर्षितौ ॥ कथं चिद्गृहं तुर्वीरौ दंपती तं रथोत्तमं ॥ ४३ ॥

✽ परिचयनपानविशेषाः